

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.12.2011
COM(2011) 842 final

2011/0415 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a
instrumentelor Uniunii pentru acțiuni externe**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

În contextul cadrului financiar multianual (CFM), una dintre prioritățile Comisiei este de a simplifica mediul de reglementare și de a facilita **disponibilitatea** asistenței Uniunii pentru țările și regiunile partenere, organizații ale societății civile, IMM-uri etc., în măsura în care acestea contribuie la obiectivele regulamentului.

În ceea ce privește punerea în aplicare a noilor instrumente, simplificarea și flexibilizarea procedurilor decizionale ar permite o mai mare rapiditate în adoptarea măsurilor de punere în aplicare și, astfel, în acordarea asistenței UE, în special pentru țările aflate în criză, în situații de post-criză și în situații de fragilitate.

În plus, revizuirea Regulamentului financiar, care este deosebit de importantă în ceea ce privește dispoziția specifică referitoare la acțiunile externe, va facilita participarea organizațiilor societății civile și a întreprinderilor mici la programele de finanțare, de exemplu prin simplificarea normelor, reducerea costurilor de participare și accelerarea procedurilor de atribuire. Comisia intenționează să pună în aplicare prezentul regulament utilizând noile proceduri flexibile prevăzute în noul Regulament financiar.

În acest context, Comisia propune un set de norme și proceduri simplificate și armonizate de punere în aplicare, relevante pentru patru instrumente geografice, adică Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD), Instrumentul european de vecinătate (IEV), Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) și Instrumentul de parteneriat (IP), și pentru cele trei instrumente tematice, adică Instrumentul de stabilitate (IdS), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) și Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (INSC). Cu toate acestea, în cazul IPA și IEV, caracteristicile specifice ale cooperării de preaderare și ale cooperării transfrontaliere vor necesita introducerea unor norme și proceduri specifice, care să completeze, cu titlu de „lex specialis”, setul comun prevăzut în Regulamentul comun de punere în aplicare.

Nici decizia privind Fondul european de dezvoltare (FED), nici decizia privind Groenlanda nu vor intra în domeniul de aplicare al acestui regulament, dată fiind specificitatea mecanismelor de finanțare ale acestora.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Consultare publică

Între 26 noiembrie 2010 și 31 ianuarie 2011, Comisia Europeană a organizat o consultare publică referitoare la viitoarea finanțare a acțiunii externe a UE. Acest proces s-a bazat pe un chestionar online, însoțit de un document de fundamentare intitulat „What funding for EU external action after 2013?” (Ce finanțare să primească acțiunea externă a UE după 2013?). În general, respondenții nu au sugerat necesitatea modificării substanțiale a actualelor

mecanisme de punere în aplicare, însă marea majoritate a acestora au susținut ideea ca punerea în aplicare să fie mai flexibilă și mai simplă.

Obținerea și utilizarea expertizei

Diferitele rapoarte (evaluări, audituri, studii, evaluări la jumătatea perioadei) au fost supuse unei revizuirii interne în cadrul Comisiei. Prin intermediul acestei revizuirii, s-a putut stabili care elemente au funcționat și care nu și au putut fi desprinse învățăminte pentru elaborarea instrumentelor financiare.

În urma revizuirii a reieșit că instrumentele actuale au contribuit la înregistrarea de progrese pe calea îndeplinirii Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM) în țările în curs de dezvoltare. Modalitățile de punere în aplicare, cum ar fi sprijinul bugetar și „abordarea la nivel sectorial”, au permis o cooperare mai strânsă cu țările partenere și o diviziune mai eficientă a muncii, prin intermediul cofinanțării între donatori.

Cu toate acestea, revizuirea a scos la iveală câteva lipsuri. S-a evaluat că actualul proces de punere în aplicare prezintă un nivel prea ridicat de complexitate și că nu permite efectuarea unor ajustări rapide, atunci când acestea se dovedesc a fi necesare. Aceste lipsuri au fost direct abordate în prezentul regulament.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Cadrul juridic al cooperării cu țările și regiunile partenere este prevăzut în partea a cincea, titlul III, capitolul 1 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În consecință, propunerea de Regulament comun de punere în aplicare se întemeiază pe articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2) din tratat și este înaintată de Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 294. Întrucât dispozițiile articolelor 310-320 din TFUE se aplică pentru Euratom (a se vedea articolul 106a Euratom), propunerea poate acoperi, de asemenea, punerea în aplicare a cooperării financiare în temeiul Instrumentului pentru cooperarea în materie de securitate nucleară.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

N/A

5. ELEMENTE PRINCIPALE

(1) Titlul I: Punerea în aplicare – articolele 1-3

La **articolul 1 (obiect și principii)** sunt stabilite obiectivele regulamentului, și anume asigurarea unui set armonizat de norme de punere în aplicare pentru instrumentele RELEX, protejarea intereselor financiare ale Uniunii și promovarea unei puneri în aplicare mai simple și mai flexibile a acestor instrumente.

La **articolul 2 (adoptarea programelor de acțiune, a măsurilor individuale și a măsurilor specifice)** se prevede că deciziile de finanțare trebuie să fie adoptate de Comisie sub formă de programe de acțiune, pe baza documentelor multianuale de programare. În mod excepțional, dar în conformitate cu documentele multianuale de programare, măsurile individuale pot fi

adoptate în afara cadrului programului de acțiune. În situații neprevăzute și în cazuri justificate în mod corespunzător, Comisia poate adopta măsuri specifice, care nu sunt prevăzute în documentele multianuale de programare. La acest articol sunt prevăzute, de asemenea, normele de comitologie care trebuie respectate pentru adoptarea deciziilor menționate, precum și eventualele excepții de la acestea.

La **articolul 3 (măsuri de sprijin)** sunt definite tipurile de cheltuieli aferente măsurilor care sunt destinate să sprijine punerea în aplicare a prezentului regulament și care pot constitui obiectul unei finanțări din partea Uniunii (de exemplu, activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, furnizarea de informații și acțiunile de comunicare). Aceste măsuri pot fi finanțate în afara cadrului documentelor de programare.

(2) Titlul II: Dispoziții privind metodele de finanțare – articolele 4-6

Fără a fi exhaustive și pe baza practicilor actuale și a nevoilor identificate, **articolele 4-6** precizează tipurile de finanțare care pot fi utilizate în temeiul prezentului regulament. Modificările aduse țin seama de dispozițiile celui mai recent Regulament financiar. În special, la articolul 4 sunt prevăzute instrumente inovatoare, cum ar fi împrumuturile, garanțiile, instrumentele de capitaluri proprii și instrumentele de partajare a riscurilor, și sunt descrise măsurile posibile în materie de impozite, taxe și alte impuneri. La acest articol se prevede că măsurile enunțate în prezentul regulament pot fi puse în aplicare direct de către Comisie sau indirect, prin încredințarea sarcinilor de execuție bugetară oricărei entități sau persoane menționate în Regulamentul financiar. Această dispoziție stabilește de asemenea tipul de cofinanțare (paralelă sau mixtă).

La **articolul 7 (protejarea intereselor financiare ale Uniunii)** sunt stabilite măsuri menite să protejeze interesele financiare ale Uniunii și, în special, să permită acesteia (cu precădere Comisiei, Curții de Conturi și OLAF) să întreprindă toate controalele necesare cu privire la măsurile puse în aplicare.

(3) Titlul III: Norme privind naționalitatea și originea aplicabile procedurilor de achiziții publice, procedurilor de acordare de granturi și altor proceduri de atribuire – articolele 8-12

La **articolele 8-11 (norme privind naționalitatea și originea aplicabile procedurilor de achiziții publice, procedurilor de acordare de granturi și altor proceduri de atribuire)** sunt stabilite condițiile de acces la achizițiile publice și acordarea de granturi pentru punerea în aplicare a regulamentului. Dispozițiile propuse sunt considerabil simplificate și arată că obiectivul este de a acționa pe calea acordării necondiționate a ajutorului. În aceste articole sunt descrise însă în detaliu condițiile privind eligibilitatea țărilor terțe (cerința de reciprocitate, participarea la programul pus în aplicare, neeligibilitatea anumitor țări etc.) și excepțiile de la acestea (indisponibilitatea produselor sau a serviciilor furnizate, cazuri de extremă urgență, cooperarea trilaterală etc.).

În conformitate cu **articolul 12 (evaluare)**, Comisia se angajează să evalueze periodic rezultatele politicilor și programelor puse în aplicare, politicile sectoriale și eficacitatea programării în sine. Toate părțile interesate relevante vor fi implicate în evaluare, iar raportul va fi transmis Consiliului și Parlamentului European.

(4) Titlul IV: Dispoziții finale – articolele 13-17

În conformitate cu **articolul 13 (raportul bienal)**, Comisiei îi revine sarcina să întocmească un raport bienal privind progresele înregistrate și punerea în aplicare a prezentului regulament. Acest raport este prezentat Parlamentului European și Consiliului.

La **articolul 14 (cheltuieli legate de combaterea schimbărilor climatice și biodiversitate)** este prevăzut un sistem specific de monitorizare, bazat pe metodologia OCDE („markerii Rio”).

La **articolul 15 (comitete)**, este descrisă implicarea comitetelor responsabile în punerea în aplicare a prezentului regulament, adaptat la noul regulament privind procedura comitetelor¹.

La **articolul 16 (revizuirea și evaluarea instrumentelor)** se prevede că, până la mijlocul anului 2018, Comisia trebuie să întocmească un raport de evaluare privind punerea în aplicare a prezentului regulament și să îl prezinte Parlamentului European și Consiliului, și, dacă este cazul, să înainteze o propunere legislativă care să aducă modificările necesare. Acest raport va conține, de asemenea, o evaluare a impactului măsurilor adoptate pe baza acestui regulament.

La **articolul 17 (intrare în vigoare)** sunt prevăzute data intrării în vigoare a regulamentului și data de începere a aplicării sale, și anume 1 ianuarie 2014, fără ca o dată de expirare să fie stabilită.

---

¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011. Un observator al Băncii Europene de Investiții poate să participe la lucrările comitetelor în chestiuni care privesc banca, în conformitate cu regulamentul de procedură al comitetului respectiv (a se vedea Regulamentul de procedură standard pentru comitete, JO C 206, 12.7.2011, p. 11).

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru acțiuni externe

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Uniunea Europeană ar trebui să adopte un ansamblu complet de instrumente corespunzătoare unei serii de politici legate de acțiunea externă, a căror punere în aplicare necesită norme și proceduri specifice comune. Acestea sunt: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului („IEDDO”), Instrumentul european de vecinătate („IEV”), Instrumentul de stabilitate (IdS), Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (INSC), Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA”) și Instrumentul de parteneriat („IP”).
- (2) În aceste instrumente se prevede, în general, că acțiunile care urmează să fie finanțate pe baza lor ar trebui să facă obiectul unei programări indicative multianuale, care să stabilească cadrul în care deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Regulamentul financiar² și cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie³.
- (3) Deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate sub forma unor programe de acțiune anuale sau multianuale și a unor măsuri individuale, în cazul în care se urmează planificarea prevăzută de programarea indicativă multianuală, precum și sub forma unor măsuri specifice, în cazul în care acest lucru este necesar ca urmare a apariției unor nevoi neprevăzute și justificate, sau a unor măsuri de sprijin.

---

² Astfel cum se menționează în considerentul 7.

³ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

- (4) Luându-se în considerare faptul că aceste acte de punere în aplicare servesc programării politice sau execuției financiare și date fiind, în special, implicațiile bugetare ale acestora, ele ar trebui adoptate, în general, conform procedurii de examinare, cu excepția cazului în care este vorba despre măsuri de o importanță financiară redusă. Cu toate acestea, Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată atunci când, în cazuri temeinic justificate care presupun o reacție rapidă din partea Uniunii, acest lucru este necesar din motive de extremă urgență.
- (5) În cazul deciziilor de finanțare, descrierea fiecărei acțiuni, în care se precizează obiectivele, activitățile principale, rezultatele preconizate, bugetul estimativ, calendarul previzional și măsurile pentru monitorizarea rezultatelor, ar trebui să fie aprobată în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (6) În ceea ce privește punerea în aplicare a instrumentelor financiare, în cazul în care gestionarea operației este încredințată unui intermediar financiar, decizia Comisiei ar trebui să abordeze, în special, dispozițiile referitoare la partajarea riscurilor, remunerația intermediarului însărcinat cu punerea în aplicare, utilizarea și reutilizarea fondurilor și eventualele profituri.
- (7) Setul comun de norme și proceduri ar trebui să fie conform cu normele financiare aplicabile bugetului anual al Uniunii, stabilite într-un regulament al Parlamentului European și al Consiliului, denumit în continuare „Regulamentul financiar”⁴, această sintagmă făcând întotdeauna trimitere la ultima versiune a respectivului regulament în vigoare, care cuprinde și normele adoptate de Comisie⁵ pentru punerea în aplicare a Regulamentului financiar.
- (8) În timp ce nevoile de finanțare pentru asistența externă a Uniunii sunt în creștere, resursele disponibile pentru această asistență sunt limitate de situația economică și bugetară a Uniunii. Comisia trebuie, prin urmare, să se străduiască să utilizeze resursele disponibile în cel mai eficient mod cu putință, în special prin recurgerea la instrumente financiare cu efect de pârgă. Acest efect de pârgă este intensificat dacă se permite ca fondurile investite și generate de instrumentele financiare să fie utilizate și reutilizate.
- (9) Interesele financiare ale Uniunii Europene ar trebui protejate prin măsuri proporționale de-a lungul întregului ciclu de cheltuire a fondurilor, inclusiv prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, aplicarea de sancțiuni. Aceste măsuri ar trebui să fie întreprinse în conformitate cu acordurile aplicabile, încheiate cu organizații internaționale și cu țări terțe.

---

⁴ În prezent, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 248, 16.9.2002, p. 1).

⁵ În prezent, Regulamentul (CE, EURATOM) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 357, 31.12.2002, p. 1).

- (10) Totodată, ar trebui să se prevadă dispoziții suplimentare în ceea ce privește metodele de finanțare, protejarea intereselor financiare ale Uniunii, normele privind naționalitatea și originea, precum și evaluarea instrumentelor.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 1

Obiect și principii

1. În prezentul regulament sunt stabilite normele și condițiile privind asistența financiară acordată de Uniune acțiunilor, inclusiv programelor de acțiune și altor măsuri, în temeiul următoarelor instrumente: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului („IEDDO”), Instrumentul european de vecinătate („IEV”), Instrumentul de stabilitate (IdS), Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN), Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA”) și Instrumentul de parteneriat („IP”), denumite în continuare colectiv „instrumentele” și individual „instrumentul aplicabil”.
2. Comisia se asigură că acțiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu obiectivele instrumentului aplicabil și cu respectarea unei protecții efective a intereselor financiare ale Uniunii. Asistența financiară acordată în temeiul instrumentelor respectă normele și procedurile stabilite în Regulamentul financiar, care asigură cadrul financiar și juridic fundamental pentru punerea în aplicare a acestora.
3. La aplicarea prezentului regulament, Comisia favorizează, atunci când acest lucru este posibil și util, dată fiind natura acțiunii, utilizarea celor mai flexibile proceduri pentru a garanta o punere în aplicare efectivă și eficientă.

Articolul 2

Adoptarea programelor de acțiune, a măsurilor individuale și a măsurilor specifice

1. Comisia adoptă programele de acțiune anuale sau multianuale, care se bazează, în cazul în care este necesar, pe documentele indicative de programare menționate în instrumentul aplicabil.

În mod excepțional, în special în cazul în care un program de acțiune nu a fost încă adoptat, Comisia poate adopta, pe baza documentelor indicative de programare, măsuri individuale conform aceluiași norme și proceduri ca cele aplicabile pentru programele de acțiune.

În cazul unor nevoi, circumstanțe sau angajamente neprevăzute și temeinic justificate, Comisia poate adopta măsuri specifice care nu sunt prevăzute în

documentele indicative de programare. La măsurile specifice se poate recurge și pentru a se facilita tranziția de la ajutorul de urgență la măsurile de dezvoltare pe termen lung, printre care se numără și măsurile care urmăresc o mai bună pregătire a populației pentru crizele recurente.

2. Programele de acțiune și măsurile individuale prevăzute la alineatul (1), pentru care asistența financiară a Uniunii depășește 10 milioane EUR, și măsurile specifice pentru care asistența financiară a Uniunii depășește 30 de milioane EUR se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 15 alineatul (3).

Această procedură nu este necesară în cazul programelor de acțiune și al măsurilor pentru care asistența se situează sub pragurile menționate mai sus, și nici în cazul modificărilor nesubstanțiale aduse acestora. Sunt considerate modificări nesubstanțiale adaptările tehnice, cum ar fi extinderea perioadei de punere în aplicare, realocarea fondurilor în cadrul bugetului estimativ, precum și majorarea sau reducerea bugetului cu mai puțin de 20 % din bugetul inițial, cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele programului inițial de acțiune sau ale măsurii inițiale. În acest caz, programele de acțiune și măsurile, precum și modificările nesubstanțiale aduse acestora sunt comunicate Parlamentului European și Consiliului, în termen de o lună de la adoptarea lor.

3. Din motive de extremă urgență temeinic justificate, cum ar fi crizele, situațiile de post-criză și situațiile de fragilitate sau amenințările la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată, inclusiv modificări ale programelor de acțiune și ale măsurilor existente, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 15 alineatul (4).
4. La stadiul de proiect, se efectuează o examinare de mediu corespunzătoare, în care sunt abordate, de asemenea, schimbările climatice și consecințele asupra biodiversității și care cuprinde, dacă este cazul, o evaluare a impactului asupra mediului în cazul proiectelor sensibile pentru mediu, în special pentru infrastructurile noi de mare anvergură. Pentru punerea în aplicare a programelor sectoriale, se utilizează, dacă este cazul, evaluări strategice de mediu (SEA). Se asigură participarea părților implicate la studiile de impact și accesul publicului la rezultatele acestora.

Articolul 3

Măsuri de sprijin

1. Finanțarea Uniunii poate să acopere cheltuielile pentru punerea în aplicare a instrumentelor și pentru realizarea obiectivelor acestora, printre care se numără cheltuielile de sprijin administrativ legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, direct necesare pentru această punere în aplicare, precum și cheltuielile suportate de către delegațiile Uniunii pentru sprijinul administrativ necesar pentru gestionarea acțiunilor finanțate în temeiul instrumentelor.

2. Cu condiția ca activitățile enumerate la literele (a), (b) și (c) să fie legate de obiectivele generale ale instrumentului aplicabil pus în aplicare prin intermediul acțiunii, finanțarea Uniunii poate acoperi
  - (a) studii, reuniuni, acțiuni de informare, de sensibilizare, de formare și de publicare, precum și orice alte cheltuieli de asistență administrativă sau tehnică necesare pentru gestionarea acțiunilor,
  - (b) activități de cercetare și studii pe teme relevante și difuzarea acestora,
  - (c) cheltuielile legate de furnizarea de informații și de acțiunile de comunicare, inclusiv comunicarea instituțională privind prioritățile politice ale Uniunii.
3. Măsurile de sprijin pot să fie finanțate în afara cadrului documentelor indicative de programare. În cazul în care este necesar, Comisia adoptă măsuri de sprijin în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 15 alineatul (2).

TITLUL II

Dispoziții privind metodele de finanțare

Articolul 4

Dispoziții de finanțare generale

1. Uniunea poate acorda asistență financiară, printre altele, prin intermediul următoarelor tipuri de finanțare prevăzute în Regulamentul financiar:
  - (a) granturi;
  - (b) contracte de achiziții publice pentru servicii, bunuri sau lucrări;
  - (c) sprijin bugetar;
  - (d) contribuții la fondurile fiduciare constituite de Comisie;
  - (e) instrumente financiare, cum ar fi împrumuturile, garanțiile, instrumentele de capitaluri proprii sau de cvasicapital, investițiile sau participațiile la capital, precum și instrumente de partajare a riscurilor, combinate eventual cu granturi;
  - (f) participările sau achiziționarea de participații în instituțiile financiare internaționale, inclusiv în băncile regionale pentru dezvoltare.

În conformitate cu Regulamentul financiar, Uniunea poate acorda asistență financiară și prin intermediul contribuțiilor la fondurile internaționale, regionale sau naționale, precum cele instituite sau gestionate de Banca Europeană de Dezvoltare, de organizații internaționale, de statele membre sau de țările și regiunile partenere, în scopul de a atrage finanțări comune de la mai mulți donatori, sau la fonduri instituite de unul sau mai mulți donatori pentru punerea în aplicare în comun a proiectelor.
2. Pentru punerea în aplicare a instrumentelor financiare prevăzute la litera (e) menționată mai sus și în conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul financiar, veniturile și rambursările generate de un instrument financiar sunt alocate

instrumentului financiar respectiv sub formă de venit alocat intern. În ceea ce privește instrumentele financiare instituite în cursul cadrului financiar multianual 2007-2013, aceste venituri și rambursări sunt alocate noului instrument financiar echivalent pentru perioada 2014-2020.

3. Asistența financiară a Uniunii este pusă în aplicare de către Comisie, astfel cum este prevăzut în Regulamentul financiar, fie direct de către serviciile Comisiei, delegațiile Uniunii și agențiile executive, fie indirect, prin încredințarea sarcinilor de execuție bugetară către entitățile enumerate în Regulamentul financiar, inclusiv în cadrul gestiunii partajate cu statele membre.
4. Tipurile de finanțare prevăzute la alineatul (1) și la articolul 6 alineatul (1), precum și metodele de punere în aplicare prevăzute la alineatul (3) se aleg în funcție de capacitatea lor de a asigura realizarea obiectivelor specifice ale acțiunii, luându-se în considerare, printre altele, costurile controalelor, sarcina administrativă și un eventual risc de nerespectare. În ceea ce privește granturile, se ține seama și de posibilitatea de a utiliza sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare.
5. Acțiunile finanțate în cadrul instrumentelor pot fi puse în practică prin cofinanțări paralele și cofinanțări mixte.

În cazul unei cofinanțări paralele, o acțiune se împarte în mai multe componente clar identificabile care sunt finanțate, fiecare în parte, de diferiți parteneri ce asigură cofinanțarea, astfel încât destinația finală a finanțării să poată fi întotdeauna identificată.

În cazul unei cofinanțări comune, costul total al acțiunii se repartizează între partenerii care asigură cofinanțarea, iar resursele sunt puse în comun, astfel încât nu mai este posibil să se identifice sursa finanțării unei activități specifice întreprinse în cadrul acțiunii.

6. Deși se recurge la unul dintre tipurile de finanțare menționate la alineatul (1) sau la articolul 6 alineatul (1), cooperarea dintre Uniune și partenerii săi se poate traduce, printre altele, prin:
  - (a) acorduri trilaterale prin care Uniunea coordonează, împreună cu țările terțe, asistența sa destinată unei țări sau unei regiuni partenere;
  - (b) măsuri de cooperare administrativă, precum programele de înfrățire între instituții publice, autorități locale, organisme publice naționale sau entități de drept privat cărora le-a fost încredințată misiunea de serviciu public a unui stat membru sau a unei țări ori regiuni partenere, precum și măsuri de cooperare administrativă la care participă experții din sectorul public trimiși de statele membre și autoritățile regionale și locale ale acestora;
  - (c) contribuții la costurile necesare înființării și administrării unui parteneriat public-privat,
  - (d) programe de sprijin pentru politicile sectoriale, prin care UE oferă asistență pentru programul sectorial al țării partenere și

- (e) în cazul IPA și al IEV, contribuții la participarea țărilor la programele și agențiile Uniunii.

Articolul 5

Impozite, taxe și alte impuneri

Asistența Uniunii nu trebuie să determine sau să declanșeze colectarea de impozite, taxe sau alte impuneri specifice.

Dacă este cazul, trebuie negociate dispoziții corespunzătoare cu țările partenere în vederea scutirii de impozite, taxe vamale și alte taxe fiscale a acțiunilor de implementare a asistenței financiare a Uniunii. În caz contrar, aceste impozite, taxe și impuneri trebuie să fie eligibile în conformitate cu condițiile stabilite în Regulamentul financiar.

Articolul 6

Dispoziții de finanțare specifice

1. Pe lângă tipurile de finanțare menționate la articolul 4 alineatul (1), asistența financiară a Uniunii în cadrul următoarelor instrumente poate fi acordată, în conformitate cu Regulamentul financiar, și prin următoarele tipuri de finanțare:
  - (a) în cadrul ICD și al IEV, reducerea datoriilor, în temeiul programelor de reducere a datoriilor convenite la nivel internațional;
  - (b) în cadrul ICD și al IdS, în cazuri excepționale, programe sectoriale și generale de sprijin pentru importuri, care pot lua următoarele forme:
    - (i) programe sectoriale de sprijin în natură pentru importuri;
    - (ii) programe sectoriale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor în sectorul avut în vedere sau
    - (iii) programe generale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor generale referitoare la o gamă largă de produse;
  - (c) în cadrul IEDDO, atribuirea directă de:
    - (i) granturi de mică valoare destinate apărătorilor drepturilor omului, pentru a finanța acțiuni urgente de protecție;
    - (ii) granturi vizând finanțarea de acțiuni în condițiile sau situațiile cele mai dificile menționate la articolul 2 alineatul (4) al IEDDO, în cazurile în care publicarea unei cereri de propuneri ar fi inoportună. Astfel de granturi nu pot depăși 2 000 000 EUR și trebuie să aibă o durată de maximum 18 luni, care poate fi prelungită cu încă șase luni, în cazul în care survin unele obstacole obiective și neprevăzute în momentul implementării acestor granturi;

(iii) granturi acordate:

- Biroului Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului;
  - Centrului European Interuniversitar pentru Drepturile Omului și Democratizare, care oferă un program european de master în domeniul drepturilor omului și democratizării și un program UE-ONU de burse, precum și granturi acordate rețelei asociate de universități a acestui centru, care propun diplome postuniversitare în domeniul drepturilor omului, fiind accesibile tuturor resortisanților țărilor terțe.
2. Asistența financiară a Uniunii acordată prin IPA și IEV poate fi implementată prin gestiune partajată cu statele membre și prin gestiune indirectă în cazul cooperării transfrontaliere din cadrul IEV, cu condiția ca normele sectoriale și complementare necesare în temeiul Regulamentului financiar, precum și alte dispoziții corespunzătoare să fie incluse într-un act delegat adoptat pe baza instrumentului aplicabil.
3. Angajamentele bugetare pentru acțiunile desfășurate în cadrul IPA și IEV care se extind pe mai mult de un exercițiu financiar pot fi fracționate pe mai multe exerciții financiare în tranșe anuale.

Articolul 7

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

1. La punerea în aplicare a acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a se garanta protejarea intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și a oricăror alte activități ilegale, prin controale eficace, și, în cazul în care se constată nereguli, prin recuperarea sau, în cazul în care beneficiarul este un stat sau o instituție publică dintr-o țară terță, restituirea sumelor plătite în mod necuvenit. Dacă este cazul, se aplică, de asemenea, sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive.
2. Comisia și Curtea de Conturi au competența de a efectua controale, atât pe bază de documente, cât și la fața locului sau prin inspecții, în ceea ce privește toți beneficiarii de granturi, contractanții, subcontractanții și alte părți terțe care au primit fonduri din partea Uniunii.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua controale și inspecții la fața locului la operatorii economici care beneficiază direct sau indirect de o astfel de finanțare, în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁶, cu scopul de a stabili existența unei fraude, a unui act de corupție sau dacă a avut loc orice altă activitate ilegală care aduce atingere

---

⁶ JO L 292, 15.11.1996, p. 2.

intereselor financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau cu o decizie de acordare a unui grant sau în legătură cu un contract de finanțare din partea Uniunii.

Fără a aduce atingere primului și celui de al doilea paragraf, acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și acordurile de grant, deciziile de acordare a granturilor și contractele rezultate din punerea în aplicare a prezentei decizii împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului.

TITLUL III

Norme privind naționalitatea și originea aplicabile procedurilor de achiziții publice, procedurilor de acordare de granturi și altor proceduri de atribuire

Articolul 8

Norme comune

1. Participarea la atribuirea contractelor de achiziții, granturilor și la alte proceduri de atribuire pentru acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament în beneficiul terților este deschisă tuturor persoanelor fizice resortisante ale unei țări eligibile, astfel cum aceasta este definită, pentru instrumentul aplicabil, în următoarele articole din prezentul titlu, tuturor persoanelor juridice stabilite într-o astfel de țară, precum și organizațiilor internaționale.
2. În cazul acțiunilor finanțate în comun cu un partener sau puse în aplicare prin intermediul unuia dintre organisme abilitate în cadrul gestiunii indirecte sau prin intermediul unui fond fiduciar înființat de Comisie în temeiul Regulamentului financiar, țările care sunt eligibile în conformitate cu normele respectivului organism, astfel cum au fost definite în acordurile încheiate cu organismul cofinanțator sau de execuție sau stabilite în actul constitutiv al fondului fiduciar, trebuie să fie eligibile fără a se aduce atingere dispozițiilor speciale prevăzute în articolele următoare. În plus, organismul cofinanțator sau de execuție trebuie să fie de acord să aplice normele de eligibilitate prevăzute în prezentul regulament, după cum se precizează în aceleași acorduri.
3. În cazul unei acțiuni finanțate de către unul dintre instrumente și, în plus, de un alt instrument destinat acțiunilor externe, inclusiv Fondul european de dezvoltare, sau în cazul unei acțiuni globale, regionale sau transfrontaliere la care participă, de asemenea, țările beneficiare eligibile în temeiul dispozițiilor respectivelor instrumente, țările identificate în cadrul oricăruia dintre aceste instrumente pot fi considerate eligibile pentru respectiva acțiune.
4. Toate bunurile și produsele achiziționate în cadrul unui contract de achiziții publice sau în conformitate cu un acord de grant și finanțate în temeiul prezentului regulament trebuie să fie originare dintr-o țară eligibilă. Cu toate acestea, ele pot să provină din oricare țară atunci când utilizarea procedurii de negociere competitivă este permisă. În sensul prezentului regulament, termenul „origine” este definit în legislația Uniunii relevantă privind regulile de origine în scopuri vamale.

5. Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică și nu creează restricții legate de naționalitate persoanelor fizice care sunt angajate de către un contractant eligibil sau, dacă este cazul, de un subcontractant eligibil sau care dispun de un alt tip de contract legal încheiat cu aceștia.
6. În cazul în care Regulamentul financiar prevede puteri discreționare în alegerea contractantului, trebuie să se acorde prioritate, atunci când este cazul, achizițiilor locale și regionale.
7. Prin derogare de la orice alte norme, eligibilitatea, astfel cum este definită în prezentul titlu, poate fi restricționată, în ceea ce privește naționalitatea, localizarea sau natura solicitanților, în măsura în care acest lucru este util, date fiind caracterul și obiectivele acțiunii, și necesar pentru punerea în aplicare efectivă a acțiunii. Aceste restricții se pot aplica în special participării la procedurile de atribuire în cazul unor acțiuni de cooperare transfrontalieră.
8. Ofertanții, solicitanții și candidații cărora li s-au atribuit contracte trebuie să respecte legislația aplicabilă în materie de mediu, care include și acordurile multilaterale în acest domeniu, precum și standardele de bază în domeniul muncii convenite la nivel internațional⁷.

Articolul 9

ICD, IEV, IP și INSC

1. Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul ICD, IEV, IP și ICSN:
  - (a) statele membre, țările candidate și potențial candidate, astfel cum sunt recunoscute de Uniune, precum și membrii Spațiului Economic European;
  - (b) pentru IEV, țările partenere care intră sub incidența IEV și Federația Rusă, în cazul în care procedura se desfășoară în contextul programelor de cooperare multinațională și transfrontalieră la care Federația Rusă participă;
  - (c) țările și teritoriile în curs de dezvoltare, astfel cum sunt definite de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE-CAD), care nu sunt membre ale grupului G20, precum și țările și teritoriile de peste mări care intră sub incidența Deciziei [2001/822/CE din 27 noiembrie 2001⁸] a Consiliului;
  - (d) țările în curs de dezvoltare, astfel cum sunt definite de către OCDE-CAD, care sunt membre ale grupului G20, precum și alte țări și teritorii, în cazul în care acestea beneficiază de acțiunile finanțate de Uniune în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol;

---

⁷ Standardele de bază în domeniul muncii ale OIM, convențiile privind libertatea de asociere și negocierea colectivă, eliminarea muncii forțate sau obligatorii, eliminarea discriminărilor în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și încadrarea în muncă, precum și abolirea muncii copiilor.

⁸ JO L 314, 30.11.2001, p. 1.

- (e) țările pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de Comisie. Accesul reciproc poate fi acordat, pentru o perioadă determinată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și din țările eligibile în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol. Comisia decide cu privire la accesul reciproc și la durata acestuia, în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 15 alineatul (2) și după consultarea țării beneficiare sau a țărilor interesate; și
  - (f) un stat membru al OCDE-CAD, în cazul contractelor implementate într-una din țările cel mai puțin dezvoltate, astfel cum sunt definite de OCDE-CAD.
2. Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați de către Comisie în cazul:
- (a) țărilor care au legături tradiționale economice, comerciale sau geografice cu țările beneficiare vecine,
  - (b) punerii în aplicare a acordurilor de cooperare trilaterală cu țări terțe sau
  - (c) în caz de urgență sau în cazul indisponibilității produselor și serviciilor pe piețele țărilor în cauză, precum și în alte cazuri justificate în mod corespunzător, în care normele de eligibilitate riscă să blocheze sau să îngreuneze excesiv realizarea unui proiect, unui program sau unei acțiuni.
3. În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibili, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, în conformitate cu alineatul (2), sau mărfuri de origine neeligibilă, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4).

Articolul 10

IPA

1. Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul IPA:
- (a) statele membre, țările beneficiare vizate de IPA, țările membre ale Spațiului Economic European și țările partenere vizate de IEV și
  - (b) țările donatoare pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de către Comisie în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (e).
2. Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați de către Comisie în cazuri justificate în mod corespunzător,

- (a) în cazul în care normele de eligibilitate ar bloca sau ar îngreuna excesiv realizarea unei acțiuni, din cauza indisponibilității produselor și serviciilor pe piețele din țările în cauză, sau în caz de extremă urgență, precum și
  - (b) pentru punerea în aplicare a unor acorduri de cooperare trilaterală cu țările terțe.
3. În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibili, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, în conformitate cu alineatul (2), sau mărfuri de origine neeligibilă, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4).

Articolul 11

IdS și IEDDO

1. Fără a aduce atingere limitărilor inerente naturii și obiectivelor acțiunii, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (7), participarea la atribuirea contractelor de achiziții sau a granturilor, precum și recrutarea de experți, este deschisă fără restricții în cadrul IdS și IEDDO.
2. În cazul IEDDO, sunt eligibili pentru finanțare în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) și cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) următorii actori și organisme:
  - (a) organizațiile societății civile, inclusiv organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ și fundațiile politice independente, organizațiile locale, agențiile fără scop lucrativ din sectorul privat, precum și instituțiile, organizațiile și rețelele acestora, care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;
  - (b) organizațiile fără scop lucrativ din sectorul public și instituțiile, organizațiile și rețelele care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;
  - (c) organele parlamentare naționale, regionale și internaționale, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor instrumentului, iar măsura propusă nu poate fi finanțată printr-un alt instrument de asistență externă din partea Uniunii;
  - (d) organizațiile interguvernamentale internaționale și regionale;
  - (e) persoanele fizice, entitățile fără personalitate juridică și, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, alte organisme sau actori neidentificați la prezentul alineat, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor instrumentului.

Articolul 12

Evaluarea acțiunilor

1. Comisia își monitorizează și revizuieste în mod regulat acțiunile și evaluează rezultatele punerii în aplicare a acțiunilor și politicilor sectoriale, precum și eficiența programării, dacă este cazul, prin intermediul unor evaluări externe independente, pentru a stabili dacă obiectivele au fost atinse și pentru a fi în măsură să elaboreze recomandări în vederea îmbunătățirii operațiunilor viitoare.
2. Comisia transmite, pentru informare, rapoartele de evaluare Parlamentului European și Consiliului. Statele membre pot solicita comitetelor prevăzute la articolul 15 să examineze anumite evaluări. De rezultatele acestor lucrări se ține seama în momentul elaborării programelor și alocării resurselor.
3. În faza de evaluare a asistenței UE acordate în temeiul prezentului regulament, Comisia implică, într-o măsură adecvată, toate părțile interesate.

TITLUL IV

ALTE DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 13

Raportul bienal

1. Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor de asistență financiară adoptate la nivelul acțiunii externe și prezintă Parlamentului European și Consiliului, o dată la doi ani, începând din 2016, un raport privind punerea în aplicare și rezultatele și, în măsura posibilului, principalele rezultate și impactul asistenței financiare a Uniunii. Raportul este transmis, de asemenea, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.
2. Raportul bienal cuprinde informații, pentru anul precedent, cu privire la măsurile finanțate, rezultatele exercițiilor de monitorizare și de evaluare, angajamentul partenerilor în cauză, precum și la punerea în aplicare a angajamentelor bugetare și executarea creditelor de plată. Acesta evaluează rezultatele asistenței financiare din partea Uniunii utilizând, pe cât posibil, indicatori specifici și măsurabili privind contribuția acestei asistențe la realizarea obiectivelor instrumentelor.

Articolul 14

Cheltuieli legate de combaterea schimbărilor climatice și biodiversitate

Fondurile alocate în cadrul instrumentelor fac obiectul unui sistem de monitorizare anuală, bazat pe metodologia OCDE („markerii Rio”) și integrat în metodologia existentă privind gestionarea performanțelor programelor UE, pentru a cuantifica cheltuielile legate de combaterea schimbărilor climatice și biodiversitate la nivelul programelor de acțiune, al

măsurilor specifice și al celor individuale menționate la articolul 2 alineatul (1), cheltuieli care sunt înregistrate în cadrul evaluărilor și rapoartelor bienale. O estimare anuală a cheltuielilor totale aferente combaterii schimbărilor climatice și biodiversității este realizată pe baza documentelor de programare indicative adoptate.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 15

Comitetele

1. Comisia trebuie să fie asistată de comitetele instituite prin instrumente.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

4. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din același regulament.

Decizia adoptată rămâne în vigoare pe întreaga durată a documentului, a programului de acțiune sau a măsurii adoptate sau modificate.

Articolul 16

Revizuirea și evaluarea instrumentelor

1. Până cel târziu la 31 decembrie 2017, Comisia adoptă un raport cu privire la realizarea obiectivelor fiecăruia dintre instrumente, prin intermediul unor indicatori de rezultat și de impact care măsoară eficiența utilizării resurselor și valoarea adăugată europeană a instrumentelor, în perspectiva unei decizii de reînnoire, modificare sau suspendare a tipurilor de acțiuni puse în practică în cadrul instrumentelor. Raportul abordează totodată posibilitățile de simplificare, coerența internă și externă, nivelul de relevanță continuă a tuturor obiectivelor, precum și contribuția măsurilor la prioritățile Uniunii privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și ia în considerare toate constatările și concluziile privind impactul pe termen lung al instrumentelor.

2. Acest raport este prezentat Parlamentului European și Consiliului și este însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative care să aducă modificările necesare instrumentelor.
3. Valorile indicatorilor la 1 ianuarie 2014 trebuie să fie utilizate ca bază pentru evaluarea măsurii în care obiectivele au fost atinse.
4. Comisia le solicită țărilor partenere să prezinte toate datele și informațiile necesare, în conformitate cu angajamentele internaționale privind eficacitatea ajutorului, pentru a permite monitorizarea și evaluarea măsurilor avute în vedere.
5. Consecințele pe termen mai lung și viabilitatea efectelor instrumentelor sunt evaluate în conformitate cu normele și procedurile aplicabile la momentul respectiv.

Articolul 17

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu
Președintele*